

Verlag ALV Vrienden van Sonsbeek 26 maart 2026, 19.30 uur Molenplaats Arnhem

Aanwezig: naast het bestuur zijn 31 leden aanwezig, zie presentielijst

Afwezig (mk) één bestuurslid, de beheerder van gemeente Arnhem, daarnaast hebben zich 12 leden afgemeld, zie lijst van afmeldingen.

Huishoudelijke vergadering

1 Opening door de voorzitter

De voorzitter heet iedereen van harte welkom en stelt de agenda vast.

2 Mededelingen bestuur

a In- een uitgaande post

Uitsluitend gerelateerd van Feestaardvarken en wordt daar behandeld

b Stand van zaken Feestaardvarken.

De voorzitter legt de feiten vast aan de hand van meerdere hoofdpunten:

- 1) Kolossaal betonnen kunstwerk dat het ensemble van cultuur-historische gebouwen en parklandschap/ natuur verstoort.
- 2) Niet opgenomen in de parkenvisie
- 3) Geohydrologisch onderzoek en draagkracht onderzoek voor fundering en gewicht van het kunstwerk ontbreekt.
- 4) Gemeente geeft geen gehoor aan adviezen RCE, erfgoeddeskundigen en commissie omgevingskwaliteit.
- 5) Rijks monumentale beschermd zichtlijnen van de wijk naar park en vice versa worden verstoord (betreft Rijksbeschermd stadsgezicht Sonsbeek e.o.)
- 6) Gemeente verkort de procedure van uitgebreid naar regulier. Dat is in strijd met de wettelijke regels en ontnemt ons de mogelijkheid tot een zienswijze in te dienen op een ontwerp besluit.
- 7) Participatie heeft men hoog in het vaandel maar heeft hier ontbroken.

8) Er is geen gunfactor voor andere parken om het kunstwerk te mogen verkrijgen.

Aangezien de gemeente geen gehoor geeft aan vele verzoeken tot overleg en een zienswijze onmogelijk heeft gemaakt rest ons (VvS) geen andere weg dan het juridische pad. Er is een advocaat ingeschakeld om een voorlopige voorziening aan te vragen en een bezwaarprocedure te starten bij de rechter en de gemeente.

Een van de (gespecialiseerde) leden heeft de beschikbare documenten bestudeerd van het voorgaande WOO-onderzoek. Er is een bodemonderzoek gedaan waarin gekeken is naar chemische vervuiling en asbest. De draagkracht van kunstwerk en fundering is niet onderzocht. Voor de fundering zijn de mogelijkheden: palen in de grond, maar dan worden leemlagen verstoord. De andere mogelijkheid is gebruik maken van Stelconplaten met een hoog gewicht dat compressie van de grondlagen veroorzaakt. Goed onderbouwd geohydrologisch onderzoek is noodzakelijk om de gevolgen van dit bouwwerk te kunnen bepalen op het hydrologische systeem.

Een lid, oud-bestuurder van Arnhem, houdt een pleidooi tegen plaatsing van het Feestaardvarken in Sonsbeek. De gemeente Arnhem wordt gecomplimenteerd met het goede onderhoud en Parkenbeheer. Het park is er voor alle Arnhemmers en er komt een doorsnee van de Arnhemse bevolking. Het Sonsbeek park is het eerste en oudste rijksmonumentale park van Nederland. Het is de plicht van de gemeente/stadsbestuur om de bescherming van dit rijksmonument te garanderen. De vraag is of dit kunstobject past in dit beschermde park binnen de regels van de Rijksdienst Cultureel Erfgoed en de Omgevingswet beoordeeld door de commissie Omgevingskwaliteit. Een gemeentebestuur mag van de bescherming van een rijksmonument afzien mits het advies van beide instanties kenbaar bij haar besluitvorming betreft en de afwijking hiervan deugdelijk motiveert. De rechter toetst of deze motivering redelijk en zorgvuldig is. Bij een Rijksmonument moeten dat dringende en inhoudelijk overtuigende redenen zijn. Tevens maakt hij een vergelijking met de Sonsbeek tentoonstelling van 100 dagen, dat is tijdelijk, 10 jaar is niet tijdelijk. Het lid adviseert: kies een park of plein in een van de meest kinderrijke, nieuwe wijken in Arnhem. Denk aan de precedentwerking bij plaatsing in Sonsbeek. Vermijdt het stimuleren van polarisatie binnen Arnhem.

Tot slot een advies aan de gemeente Arnhem: verbindt de Arnhemmers in plaats ze uit elkaar te spelen. Houdt de bescherming van Sonsbeek in stand. Kies voor een kinderrijke buurt.

Er zijn diverse vragen gesteld en beantwoord: welke wethouder gaat hierover (wethouder cultuur); is de kunstenaar uitgenodigd voor dit overleg? (nee, dit is een ALV); adviserende stem versus doorslaggevende stem; wat is de stemming geweest binnen de gemeenteraad? (is niet behandeld in de gemeenteraad); is er

een bouwvergunning nodig? (ja), Hebben jullie WOO-verzoek gedaan? (ja inmiddels een 2^e ingediend).

c Parkenbeheerplan en bewonersparticipatie Gulden Bodem

In de Parkenvisie wordt beschreven dat de Gulden Bodem opgeknapt wordt en dat er aan dit park een nieuwe invulling gegeven mag worden. Er werd het uitdrukkelijk advies gegeven om bij het maken van het ontwerp de burgers te laten participeren.

Op 15 december 2025 is een inloopavond georganiseerd waarbij ideeën en reacties werden verzameld. Het Bureau Veenbosch en Bos heeft hiervan schetsontwerpen samengesteld, die op 3 maart gepresenteerd werden.

Plan 1) de basis met het ruimtelijk raamwerk. Het opknappen van de paden (half verharding, passend in de natuurlijke omgeving) en herstellen van enkele vista's.

Plan 2) schetsontwerpen van locatie het Jachthuis.

Plan 3) schetsontwerpen voor locatie de oude moestuin

De deelnemers/ bezoekers mochten keuzes maken middels stemkaartjes. De medewerkers van de gemeente doen een voorstel aan de wethouder. Het college van Burgemeester en Wethouders beslissen naar verwachting in het voorjaar 2026.

d Molenplaats gerenoveerd; Poort naar de Veluwe

De gemeente en de Provincie willen meer bezoekers aantrekken naar Arnhem en de Veluwe via Openbaar Vervoer. Er is een looproute gemarkeerd van het Centraal Station naar de Molenplaats. In de Molenplaats kunnen de bezoekers een fiets huren om naar de Veluwe te gaan. De Molenplaats dient dus als Poort naar de Veluwe, op meer plaatsen rond de Veluwe zijn dergelijke entrees gemaakt. De Molenplaats is binnen al opgeknapt. Aan de buitenkant komt een nieuwe bestrating en entree om de toegang aantrekkelijker te maken. Dit ontwerp is gemaakt door Bureau Strootman.

e Sonsbeek Tentoonstelling 2 juli t/m 11 oktober

De voorbereidingen lopen volgens schema. De startdatum nadert snel. Er is een goede samenwerking met de Schouwgroep Sonsbeek en de Vrienden van Sonsbeek.

3 Notulen en actiepunten ledenvergadering dd. 20-03-2025

De notulen worden geaccepteerd en de actiepunten zijn afgewerkt.

4 Notulen en actiepunten extra-ledenvergadering dd. 08-04-2025

De notulen worden geaccepteerd en de actiepunten zijn afgewerkt.

5 Bestuurswisselingen

Het beoogde nieuwe bestuurslid wordt voorgesteld als nieuw bestuurslid Pers & Communicatie. Zij stelt zich voor: zij is 28 jaar, jurist en fiscalist, heeft vroeger met haar ouders veel in Park Sonsbeek vertoefd en wil zich nu graag voor het park gaan inzetten. Zij woont in Arnhem.

Zij wordt bij acclamatie benoemd tot bestuurslid van de VvS.

6 Financieel jaarverslag

De penningmeester licht het verslag kort toe. Er zijn geen vragen van de leden.

a Verslag kascommissie

De kascommissie doet verslag: de balans is op correcte wijze verricht en er zijn geen bijzonderheden vastgesteld. De kascommissie adviseert decharge over het financieel overzicht van 2025. De leden zijn akkoord met decharge van het bestuur.

b Kascommissie 2026

De huidige kascommissie blijft aan. Als reserve lid van de Kascommissie meldt zich aan, oud financieel administrateur bezoekerscentrum.

7 Algemeen Jaarverslag

De secretaris licht een paar puntjes toe. Er zijn geen vragen van de leden. Het verslag wordt goedgekeurd.

8 Projectgroep Jongeren

Twee bestuursleden hebben plannen gemaakt om meer jongeren voor het park te interesseren.

De toelichting: er zijn 4 groepen 1) van 0 tot 12 jaar; 2) van 12 tot 21 jaar; 3) van 21 tot 30 jaar en 4) boven de 30 jaar.

De groep van 12 tot 21 jaar is een belangrijke doelgroep maar tevens ook lastig om deze groep aan je te binden. Enkele aandachtspunten zijn: deze doelgroep zoekt vooral verbinding met elkaar en zoeken naar momenten waar ze wat aan hebben. Zij zoeken naar plaatsen waar zij elkaar kunnen ontmoeten zonder problemen. De waterval, plekken waar zij iets hebben achtergelaten, sporten zoals op het basketbalveldje. Vroeger was er een trimbaan. De projectgroep zal ook met Jan Floor afstemmen waar deze activiteiten mogelijk zijn (zonering).

9 Rondvraag

In de krant van Dinsdag jl. 24 maart 2026 wordt vermeld dat de petitie voor het Feestaardvarken in Sonsbeek al honderden malen zijn ondertekend. De vraag is wat deze petitie voor een betekenis heeft.

Verder wordt er van de rondvraag geen gebruik gemaakt.

10 Sluiting.

De voorzitter maakt de leden nog attent op het symposium dat 28 mei 2026 wordt georganiseerd; vervolgens sluit zij de vergadering en nodigt de leden uit voor een borrel tijdens de pauze.

Pauze

Lezing door de gemeentelijk beheerder riolering en water.

Titel: Waarom hebben we in Arnhem toch die prachtige beken?

Een boeiend verhaal over de beken en ondergrondse wateren in Arnhem met prachtige historische foto's en filmpjes.